

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE

Europa stvara zone slobodne od genetički modificiranih organizama!

Krajem siječnja u Berlinu, u sklopu Međunarodnog zelenog tjedna održana je konferencija o stvaranju područja bez genetički modificiranih organizama, bioraznolikosti i održivom razvoju.

U Europi trenutačno ima 100 regionalnih i 3500 podregionlnih područja koja su sada proglašena zonama bez GMO-a te ih treba zaštititi od kontaminacije GM usjevima primjenom europskih zahtjeva. 200 delegata iz regija bez GMO-a te iz 30 Europskih zemalja poziva Europske institucije da zaštite organske usjeve od GMO zagađenja, da uspostave pravo regija da ostanu zone bez GMO-a, te da im daju podršku u borbi protiv odobravajućeg procesa širenja GMO-a, kojeg smatraju znanstveno upitnim i bez odgovarajućih mjera opreza.

Benedikt Haerlin, organizator konferencije iz GENET-a i Njemačke organizacije za poljoprivredu budućnosti je rekao: *"Postoji sve više rastući i nezaustavljivi pokret protiv uzgoja genetski modificiranih organizama u cijeloj Europi. Novi savez lokalnih i regionalnih vlasti, agencija za zaštitu prirode i farmerskih udruženja skupa s organizacijama za zaštitu okoliša i potrošača, ustao je da obrani svoje pravo na slobodu izbora i samoopredjeljenje regija."*

Predstavnici toskanskih vlasti objavili su da će se ministri poljoprivrede, koji formiraju mrežu regionalnih vlasti područja bez GMO-a, sresti u Firenci u Italiji, 4.2.2005. da bi se dogovorili oko daljnjih planova glede zaštite građana i prava regija u EU.

Konferencija je također usvojila **"Berlinski manifest za regije bez GMO-a i bioraznolikosti u Europi"** (u prilogu).

Zelena akcija, naša najveća udruga za zaštitu okoliša u Hrvatskoj, podžava zahtjeve Berlinske konferencije i poziva predstavnike županija i općina da proglase svoje područje "GM slobodnom zonom), te se tako pridruže naprednom krugu europskih regija.

"Neke naše županije već su krenule u tom smjeru i to je svakako prilika da se što veće područje u Hrvatskoj zaštiti, što nam omogućavaju i naši zakoni i zakoni Europske Unije. U tom smislu najveću bi pozornost trebalo obratiti i na predložene izmjene Zakona o zaštiti prirode koje su brzopotezno krajem prošle godine upućene u Sabor RH, te postoji opasnost daljnjeg razvodnjavanja postojeće legislative", rekla je Mr.sc. Jagoda Munić, Predsjednica Zelene akcije.

Kontakt: Jagoda Munić, Zelena akcija. jagoda@zelena-akcija.hr, 098 1795690

"Berlinski manifest za regije bez GMO-a i bioraznolikost u Europi"

Naša Zemlja, naša budućnost, naša Europa

Europske regije imaju pravo odrediti svoj način poljoprivredne proizvodnje, prehrane, i prodaje hrane, način zaštite okoliša i prirode, kulture i naslijeđa, usjeva, ruralnog razvoja te ekonomske budućnosti. To uključuje pravo na odluku oko upotrebe genetski modificiranih biljaka i životinja u poljoprivredi i eko-sustavu.

Pravo na izbor

Podržavamo osnovno pravo čovjeka na izbor prehrane i informacije o tome što jede. Izbori oko upotrebe proizvodnog materijala (sjemena itd.) u zajedničkom okolišu ne mogu biti donošeni individualno, jer utječu na sve ljude koji koriste takve proizvode. Odluke o upotrebi GMO-a i oblikovanju našeg okoliša trebaju biti donesene demokratskim putem u regijama, a ne da su nametnute od strane pojedinačnih farmara, administracije i tvrtki. Odluke mogu biti pogrešne i zbog toga moraju biti otvorene za promjene i ispravke.

Naše sjeme

Lokalna raznolikost usjeva i tradicionalne varijacije kod njihovih divljih srodnika je osnova za jedinstveni sastav regionalnog naslijeđa te je temelj za daljnju inovaciju i razvoj usjeva. Zaštita i podrška očuvanju i uzgoju domaćih i prilagođenih lokalnih varijacija usjeva je važna dužnost i obveza regionalne poljoprivredne politike. Pri proizvodnji sjemena ne smije doći do zagađenja organskih i tradicionalnih varijacija usjeva genetskim modifikacijama.

Poljoprivredna raznolikost

Poljoprivreda je bitan dio načina života u našim regijama. Socio-ekonomske i kulturalne posljedice moraju se uzeti u obzir kada se predstavljaju poljoprivredne tehnologije poput GMO-a. Većina europskih regija se odlučila za promociju održive i organske poljoprivrede i regionalnih tržišnih prioriteta glede njihovog ruralnog razvoja. Gdje pravo da se uzgaja bez GMO-a i bez bitnih promjena na lokalnu poljoprivrednu praksu ne može biti garantirano, prezentacija GMO-a mora biti zaustavljena.

Bioraznolikost

Oblikovanje Europskog okoliša i pejzaža, uključujući zaštićena područja, je rezultat tisuću godina ljudske civilizacije to je naše naslijeđe te nam je stoga dužnost štiti ga. Čuvanje bioraznolikosti od širenja i prodiranja GMO-a je cilj sam za sebe.

Sigurnost i oprez

Znanost može i pogriješiti, a GMO-i ne mogu lako biti povučeni iz okoliša ako se štetni efekti pojave. Zbog toga regije imaju pravo da slijede mjere opreza u korištenju GMO proizvoda.

Označavanje i izbor prehrandbenih proizvoda

Većina građana Europe ne želi genetski modificiranu hranu. Podrška tom zahtjevu je bitan dio prehranbene suverenosti regija i važna ekonomska šansa. Regionalne vlasti moraju biti u mogućnosti štititi kvalitetne marke, zdravstvenu ispravnost hrane, organsku proizvodnju te oznaku podrijetla pri tržišnim cijenama. To uključuje i dostupnost životinjske hrane bez GMO-a.

Suživot

U većini slučajeva i za većinu vrsta ne postoji realna šansa za koegzistenciju između genetski modificirane i genetski nemodificirane poljoprivrede. Najviši standardi zaštite zahtijevaju se za lokalne usjeve i njihove divlje srodnike. Nivo zaštite i standardi koegzistencije, uključujući i njihove troškove, moraju biti određeni i doneseni na lokalnoj i regionalnoj razini. Poštena i održiva koegzistencija mora prevladati između susjeda i ekonomskih partnera. Ne smije biti prisile na uštrab njihove tradicionalne prakse i budućeg razvoja.

Naša Europa

Regionalna raznolikost oblikuje europski identitet. U globalnoj ekonomiji potrebni su uobičajeni europski standardi glede zaštite hrane, transparentnosti, odgovornosti, zaštite okoliša i prirode te pristupa tržištu. Oni trebaju biti uređeni tako da služe a ne da sprečavaju regionalno samoodređenje građana Europe. Obranit ćemo ova prava i dužnosti, te ljepote naših regija u cijeloj Europi.